

XXIX. évfolyam | 2017/6.

HONÉD ALTISZTI

F O L Y Ó I R A T

hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján
Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján

TARTALOM

Akadémiai gondolatok	2
„A mi célunk, hogy a legjobbak legyünk a legrosszabb napon is”	3
Fél távnál az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam	7
Lőtér-üzemeltetői tanfolyam az MH Altiszti Akadémián	10
Poszter	12
Nem kőből, hanem jutasi akaratból	14
Egy nap a múltban	16
Az igazi karácsony a szívekben van	17
A caporettói áttörés magyar hőse, Bertalan Árpád	18
Ezt? Ezt nem adom...!	19
Altiszti Gála 2017	20
Altisztek a rendezvényről	22
Humor	23
Matrózaink köszöntik a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóit	23
Történelmi visszatekintés	24

AKADÉMIAI GONDOLATOK

Megtisztelő számomra a felkérés, hogy írjak pár gondolatot a folyóirat 2017/6. száma elé. Közeledik a karácsony, itt az advent, a várakozás ideje. Nemcsak a várakozásé, hanem az összegzésé, a visszatekintésé, és bizony állíthatom, a tervezésé, a jövőbetekintésé is. Az elmúlt néhány hónap a

Magyar Honvédség Altiszti Akadémia életében bővelkedett eseményekben. Az ősszel – immáron ötödik alkalommal – indult Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam nemzetközi hetét a tavalyihoz hasonlóan, idén is a balatonkenesei rekreációs központban tartották. Nyugodt szívvel állíthatom, hogy a képzés évről évre sikeresebb. Mi sem tanúsítja ezt jobban, mint hogy ez évben tizennégy nemzet vezető altisztjei osztották meg tapasztalataikat, gondolataikat a hallgatókkal. A Szövetséges Erők európai főparancsnoka (SACEUR), Curtis Scaparrotti vezérezredes személyesen is részt vett a rendezvényen. Látogatása büszkeséggel tölt el: fontos esemény volt nemcsak az Akadémia, hanem minden katona életében is. A Szövetséges Erők egyik legfontosabb katonája osztotta meg gondolatait az altisztekről, az altisztek feladatairól és szerepükről a haderőben, elvárásokról és az altisztekkel végzett közös munka tapasztalatairól.

Minden évben tudatosan úgy tervezünk, hogy ez az esemény egybeessen az Akadémia „születésnapjával”. Idén sem volt ez másképp. Fontos számunkra, hogy méltóképpen ünnepeljük az alakulatunkat, amely ugyan alig hatéves, ám szellemiségét tekintve története közel évszázados. Gyökerei egészen a Jutasi Altisztképző Intézetig nyúlnak vissza. Fontosnak tartom, hogy mindenki, akit valamilyen képzésre, tanfolyamra beiskoláznak a szentendrei alakulathoz, képzési ideje alatt látogasson el a veszprémi épületegyütteshez, amely ma a megyei levéltárnak ad otthont, de közel száz évvel ezelőtt az altisztképzés nemzetközileg ismert és elismert intézménye volt. Ugyanakkor nemcsak Veszprémben vannak fontos örökségei az altiszteknek: a Balaton északi partján, Balatonfüred mellett fekszik Balatonszőlős, ahol a katolikus templomot a „jutasi akarat” építette. A jutasi altisztek keze munkája nyomán épült templomban november utolsó hétféjén ünnepeltük a felszentelés 75. évfordulóját.

Parancsnokként fontosnak tartom, hogy tudjuk, honnan érkezünk és hová tartunk. Az altisztjelöltek képzése során éppen ezért kap különösen nagy hangsúlyt három nagy pillér: a hazafias nevelés, a szakmaiság és a fizikai felkészítés. E fő célok mentén végzi az alakulat a munkáját annak érdekében, hogy minden év júliusában az ünnepélyes altisztavatáson elmondhassuk: művelt, kulturált, intelligens, széles látókörű, szakmailag rendkívül felkészült altisztekkel lett a Magyar Honvédség gazdagabb. Ezért dolgozunk nap mint nap.

Bozó Tibor dandártábornok

„A MI CÉLUNK, HOGY A LEGJOBBAK LEGYÜNK A LEGGROSSZABB NAPON IS”

Exkluzív interjú Curtis M. Scaparrotti vezérezredessel, a Szövetséges Erők európai főparancsnokával

„A NATO-altiszt egy professzionálisan kiképzett és felkészített, fegyelmezett vezető, aki bármelyik haderő gerincét jelenti. A NATO-altiszt a kiválóság elkötelezettje és a magas fokú katonai szaktudás példaképe...”¹

A nemzetközi altiszt támogató csatorna koordinációjának eredményeként Curtis M. Scaparrotti vezérezredes, a Szövetséges Erők európai főparancsnoka (a továbbiakban: SACEUR) részt vett az MH Altiszt Akadémia által szervezett Összhaderőnemi Vezető Altiszt Tanfolyam (ÖVAT) nemzetközi hetét megnyitó rendezvényen. Scaparrotti vezérezredes, akit egykoron a korábbi SACEUR, Breedlove vezérezredes „a katonák tábornokaként” jellemzett (“He is a soldier’s general”²), nagy érdeklődéssel várt tartalmas és előremutató előadást tartott a hallgatóság számára.

Bizony, az idő tényleg gyorsan repül, hiszen ez évben immár az 5. ÖVAT-ra került sor, és mostanra jól érzékelhetővé vált a nemzetközi hallgatóság fokozódó érdeklődése. A külföldi kollégák (döntően a nemzeti haderők vezénylőzászlósai) számát tekintve elmondhatjuk: a kurzus napjainkra Európa-szerte ismertté vált, és méltóképpen képviseli a magyar altiszt kart, annak szellemiségét. A huszonhárom nemzetközi altiszt kolléga 14 országból érkezett azzal a céllal, hogy továbbfejlesszék, illetve bővítsék ismereteiket, valamint ápolják és szélesítsék kapcsolataikat. A program kiemelkedőnek számító súlyát és értékét – a SACEUR jelenlétén túl – erősítették még a Szövetséges Műveleti Parancsnokság (ACO), il-

Curtis M. Scaparrotti vezérezredes

letve a Szövetséges Transzformációs Parancsnokság (ACT) állományából érkezett vezénylőzászlósok is. Davor Petek főtörzszászlós (Sergeant Major, az ACO rangidős altiszt tanácsadója: Command Senior Enlisted Leader) és Jack Johnson Jr. főtörzszászlós (Command Chief Master Sergeant, az ACT rangidős altiszt tanácsadója) előadásai és tapasztalataik megosztásával járultak hozzá a rendezvény célkitűzéseinek eléréséhez. Dr. Benkó Tibor vezérezredes a kiemelt külföldi vendég fogadását követően, előadásának nyitó gondolatában kiemelte a korszerű kezdeményezés jelentőségét. A vezérkarfőnök rámutatott arra, hogy „a Magyar Honvédségen belül az altisztek felelőssége, helye és szerepe az utóbbi időszakban jelentősen megváltozott, kiteljesedett; napjainkra az altisztek új szerepe egyértelműen megfogalmazott, körülírt lett. A kidolgozott pályamodell egyértelmű, világos képet ad a

jövőről, amelynek keretében az altisztek képesek felépíteni a karrierjüket. Továbbá, az intézményi képzés végrehajtása mellett és azt kiegészítendő, folyamatos önképzéssel képesek megvalósítani saját egyéniségüket. Mindezek fölött, a Magyar Honvédség számít minden egyes altisztjére...”

Curtis M. Scaparrotti vezérezredes³ az Ohio állam Hocking járásában található, Szentendre lakosságának közel harmadát kitevő Logan településről származik. Az internet egyik kedvelt keresőprogramja három hírességet hoz fel a vadgesztenyéről elnevezett állam (The Buckeye State) szülőttei közül: Scaparrotti tábornok mellett egy nemzeti baseballhőst (Estel Crayton Crabtree) és egy kosárlabda világ- illetve olimpiai bajnokot (Katie Smith). A West Point Katonai Akadémia elvégzését követően, 1978-ban hadnagyi rendfokozatban hivatásos lövész-tisztként kezdi el máig tartó és egyre jobban felívelő karrierjét az Amerikai Egyesült Államok hadseregében. Valójában a hivatalos önéletrajzban megadott tényeken túl, Scaparrotti tábornok kapcsolata a katonasággal sokkal távolabbi időre nyúlik vissza. Édesapja altisztként szolgálta hazáját, és a második világháborúban törzsőrmesterként (First Sergeant) harcolt. A szolgálati idő leteltével tartalékosként vonult nyugállományba, és a megérdemelt obsitot az Ohioi Nemzeti Gárda állította ki számára. Scaparrotti vezérezredes büszkeséggel említi, hogy örökségként édesapja hivatástudatát hordozza magában. A tábornok a karrierje során a katonai vezetés harcászati, hadműveleti és stratégiai szintjein, illetve az amerikai katonai akadémián

1 NATO non-Commissioned Officer (NCO) Bi-Strategic Command Strategy and NCO Guidelines, 15 September 2017, A-5, 3. A szerző fordítása.

2 <https://www.stripes.com/news/scaparrotti-succeeds-breedlove-as-eucom-commander-1.407573>. Philip Breedlove vezérezredes megjegyzése a média számára az Európában állomásozó amerikai erők (USEUCOM) parancsnoki beosztásának 2016. május 3-án, Patch Barracks-ben (Stuttgart, Németország) megrendezett átadás-átvételi ünnepségen.

3 További részletek elérhetők: <https://www.shape.nato.int/saceur-2>

szolgált különböző parancsnoki beosztásokban. Scaparrotti vezérezredes a nemzeti haderő vezetése és irányítása mellett számos nemzetközi műveletben érvényesítette vezetői karizmáját. Parancsnoki beosztásból csapatait, illetve személyes példamutatással katonáit vezetve vett részt az Iraki Szabadság, az Enduring Freedom (Afganisztán), a Support Hope (Zaire/Ruanda), a Joint Endeavor (Bosznia-Herzegovina) és az Assured Response (Libéria) műveletekben. Katonai szakképzettségének alapjait Fort Benning helyőrségben (Home of the Infantry: A gyalogság otthona)⁴ szerezte meg a gyalogos tisztek alap-, majd haladó tanfolyamának (Infantry Officer Basic and Advanced Courses) elvégzésével. Azt követően az 1881-ben William Tecumseh Sherman által alapított Command and General Staff College következett, majd az Egyesült Államok Army War College falai között eltöltött idő jelentette a katonai képzés további állomását. A személyi fejlődés szélesebb érvényesülése érdekében mester fokozatot is szerzett Dél-Karolina államban (University of South Carolina). Kiténtéseinek és elismeréseinek felsorolása hosszadalmas lenne, azokat megszámlálni szinte lehetetlen próbálkozás. Csúpán izelítől néhány: Defence Distinguished Service Medal, Distinguished Service Medal, Defence Superior Service Medal, Legion of Merit, Bronze Star, Army Meritorious Service Medal. Scaparrotti tábornok zubbonyán az ellenséggel közvetlen harcérintkezésben szerzett ún. Combat Action Badge, kiváló lövészkatona (Expert Infantryman Badge), valamint a mesterugró jelvény (Master Parachutist Badge), továbbá – ruházattól függően – a ranger képzettséget jelölő jelvény vagy felvarró (Ranger Tab) sorakozik.

*

– *Tábornok úr! Az interjú két vezérgondolat mentén épül fel. A Szövetséges Erők európai főparancsnoki beosztásából adódóan nemzetközi és NATO-vonatkozású kérdésekre kérünk választ, illetve, tekintettel a nemzeti beosztására – az Európában Állomásozó Amerikai Erők parancsnoka*

A főparancsnok nagy érdeklődéssel várt előadást tartott az ÖVAT résztvevőinek

(United States European Command⁵) – az amerikai sajtóosságokat is érdeklődve olvassuk. Kérdéseim feltétele előtt engedjen meg egy rövid tájékoztatást folyóiratunkról. A Honvéd Altiszti Folyóiratot az Osztrák–Magyar Monarchia hadseregén belül, több mint 100 évvel ezelőtt, 1916. augusztus 15-én jelentették meg először magyar nyelven. A második világháborút követően, közel ötven éven át a lap kiadása szünetelt. A rendszerváltást követően indult újra az újság, hogy „az altisztek hangján” közvetítse értékeinket, mutassa be szolgálatunkat és életünket. Mi, a szerkesztőbizottság tagjai a Honvéd Altiszti Folyóirat alapítói és korábbi munkatársai által elért eredményeket igyekszünk napi munkánk végzése mellett megőrizni, továbbvin-

ni. Lapunk történetének kiemelkedő és megtisztelő eseménye ez a mostani interjú. A találkozás előkészítése során jelentkező nehézségeket az Altiszti Fogadalomban is olvasható „erős hit, erős akarat”, illetve az ACO rangidős altiszti tanácsadójának támogató együttműködése segített legyőzni, így ön ma itt van közöttünk. Vezérezredes úr, az első érdemi témakör megfogalmazása mindig nehéz, ezért „jégolvastásként” egy viszonylag általános kérdéssel kezdeném: melyek voltak az első gondolatai, amikor értesült a tanfolyam meglátogatására szóló felkéré-sünkről?

– Őszintén szólva, az első gondolatom az volt, hogy gyereünk és csináljuk meg. Tudnivaló, hogy a maihoz hasonló rendezvényeken igazából nem szoktam részt venni, így ritkán adódik lehetőség arra, hogy vezető altisztek nagyobb létszámú csoportjához szóljak, ami a mai napon, a képzésük részeként, megtörtént.

– *A katonai vezetés különböző szintjein szolgálva mely beosztásában volt szorosabb kapcsolata, figyelemre méltó együttműködése az altisztekkel, illetve mit tanult tőlük?*

– Elsődlegesen az alacsonyabb szinteken, a zászlóaljban mint alegységkeresztül az egység szintet jelentő dandárparancsnokságig vagyunk közelebbi kapcsolatban nagyobb létszám-

Kiemelkedő esemény lapunk történetében: a SACEUR exkluzív interjút ad a Honvéd Altiszti Folyóiratnak

⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Fort_Benning

⁵ Bővebben: https://en.wikipedia.org/wiki/United_States_European_Command <https://www.globalsecurity.org/military/agency/dod/eucom.htm>

mú altiszti állománnyal. Én személy szerint mindig is értékeltem vezetői képességeiket, különösen zászlóalj-szinten, de igyekeztem a katonai vezetés mindegyik szintjén szorosabb kapcsolatot kialakítani a környezetemben szolgáló altisztekkel. Napjainkban Petek főtörzszászlós vezető altiszti tanácsadóként segíti a munkámat, tanácsai és javaslatai igen hasznosak a NATO-n belüli felelősségi köröm ellátásában. Vezetői munkámat támogatja még az EUCOM állományában szolgáló rangidős vezető altiszt is. Addington⁶ főaltiszt szintén nagyon fontos szerepet tölt be az altisztek és a köztem levő kapcsolattartásban. Vagyis, eltekintve a katonai vezetés különböző szintjeitől, kihangsúlyoznám: az altisztek meghatározó szereplői annak, ahogy vezetünk, és mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy döntéseink előkészítésébe bevonjuk őket.

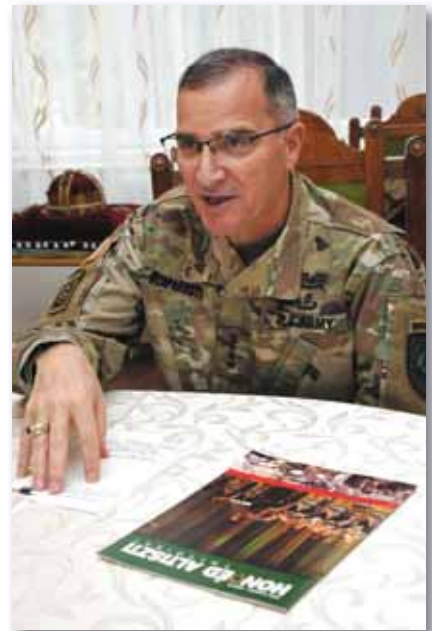
– *Tábornok úr, ön több kontinensen szolgált már. Az afrikai, ázsiai vagy az európai missziói közül melyiket idézné fel szívesen a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasói számára? Mi az, amit ma is fontosnak tart az ott eltöltött időről?*

– Tudja, számomra mindegyik emlékezetes. Valójában, más-más szempontból, mindegyiknek sajátos megvan a maga fontossága. A missziókra a velem együtt szolgáló emberek miatt emlékszem vissza szívesen. Jól eső érzéssel gondolok például azokra a vezénylőzászlósokra (Command Sergeant Major), akikkel együtt teljesítettük a küldetésünket; ők meghatározó szerepet töltöttek be a környezet megismerésében és megértésében, a kihívások felismerésében és kezelésében, katonáim képességeinek, illetve készenlétüknek a megismerésében. Nos Koreában, illetve Afganisztánban is velem szolgált John Troxell⁷, aki jelenleg az amerikai haderő rangidős vezető altiszti tanácsadója. Thomas R. Capel⁸, a 82. Ejtőernyős Hadosz-

tály egykori vezénylőzászlósa (the 82nd Airborne Division) szintén velem volt Afganisztánban. Vagyis a vezénylőzászlósok misszióim mindegyikében meghatározó szerepet játszottak, így az emlékezetembe is mélyen beivódtak.

– *Őn immár negyven éve hivatásos katona. Az eltelt évtizedek dinamikus változásokat hoztak a világ vezető országainak hadseregeiben, így az amerikai haderőben is. Módosultak a harc eljárások, korszerűsödött a haditechnika, praktikusabb lett a harci öltözet. Véleménye szerint a technikai jellegű változások mellett hogyan változik, ha változik egyáltalán, a hivatástudat, és ebben hogyan látja az altisztek szerepét?*

– Nos, először is, a technológiai változás alapvetően a hadviselés karakterének módosulását jelenti. Azonban egy dolog nem változik meg, az pedig a hadviselés természete. Ahogy arra az előbbiekben már utaltam, ennek pedig a lényege az emberi tényező, az emberi dimenzió. És ebből eredően az altiszt folyamatosan a katonai vezetésre, azon belül pedig az emberre koncentrálni. És úgy gondolom, ez nemigen fog megváltozni. Ez jelenti a fontosságát, újból megerősítem, az altisztek fogadalmának, amit a mai napon kaptam önkéntől⁹. Ez képviseli az alapokat és az embercentrikusságra való irányultságot. Így, ebből a megközelítésből érthető, hogy én, illetve a Szövetséges Transzformációs Parancsnokság parancsnoka, Mercier vezérezredes nemrégiben készültünk el a NATO altiszti stratégiáját magában foglaló dokumentum felülvizsgálatával. Mindazt, ami – a technológiai változás miatt – módosításra szorult, azt megváltoztattuk a korábbi kiadványban. Még egyszer kihangsúlyoznám: mi visszamentünk az altisztekkel szembeni elvárások alapelveihez, illetve a katonai vezetés alapjaihoz, amire altisztjelöltjeink biztosan építhetnek.

Scaparrotti vezérezredes különböző beosztásaiban igyekezett szorosabb kapcsolatot kialakítani a környezetében szolgáló altisztekkel

– *Vitathatatlan, hogy a haditechnika korszerű színvonala mellett a felkészített katona, a harcosok képzése jelenti egy haderő alapját. Az altisztek képzése sajátos rendben valósul meg. Azonban vannak olyan felkészítési formák, például az amerikai ranger-iskolán belül, vagy az ejtőernyős oktatás, illetve az igen egyedül amerikai pathfinder tanfolyam, ahol rendfokozati megkötés nélkül vesznek részt tisztek és altisztek együtt. Vezérezredes úr szintén elvégezte a ranger-tanfolyamot, amit az önéletrajzában is megemlít. Hogyan látja a jelentőségét az állománykategóriák azonos kiképzésben való részesítésének? Illetve, mit adott a képzés önnek, amelyet fel tudott használni a katonai életútja során?*

– Nos, a ranger-iskola egy katonai vezetői laboratórium. Valószínűleg a legjobbak egyike, amiben eddig részt vettem. Valójában mit is tanultunk ott? Sok mindent, az biztos; elsődlegesen sokat magunkról, saját természetünkéről, legyen az jó vagy rossz. Meg-

6 Fleet Master Chief (SS/SN) Crispian D. Addington Senior Enlisted Leader US Navy. (A rendfokozat magyar hagyománnyal nem rendelkezik, napjainkban nem alkalmazott. A szerző fordítása, együttműködésben Kiss Álmos Péterrel: flotta élenjáró főaltiszt.)

7 Command Sergeant Major John Wayne Troxell is a member of the United States Army, and is the third Senior Enlisted Advisor to the Chairman of the Joint Chiefs of Staff. https://www.google.co.uk/search?hl=en&ei=T4wmWuTLH4aAaaqQhOgN&q=command+sergeant+major+john+troxell&oq=Sergeant+Major+John+Troxell&gs_l=psy-ab..1.1.0j0i22i30k112.3023.3023.0.8483.1.1.0.0.0.150.150.0j1.1.0...0...1.1.64.psy-ab..0.1.149...0.nAmuAaxBJLE

8 <http://soldiers.dodlive.mil/2013/11/after-36-years-in-the-army-27-as-a-paratrooper-former-82nd-airborne-csm-bids-farewell/>

9 Kriston István főtörzszászlós a Magyar Honvédség altisztjeinek rézlapra véselt hitvallását adta ajándékkba Scaparrotti vezérezredes úr számára. A tábornok válaszában kijelentette, hogy irodájában méltó helyen lesz kihelyezve a fogadalom.

tanuljuk embertársaink értékelését. Megtanuljuk még a bizalom kiépítésének fortélyait, illetve megértjük, miért fontos az emberek között a bizalom. A ranger-iskolában hadnagyként elsajátított ismeretek óriási többletet adtak katonai pályámhoz. A ranger-iskolában nem viselünk rendfokozatot, őrmester, százados vagy főtörzszászlós, bárki, aki részt vesz a képzésen, ugyanazt a rendfokozatot viseli¹⁰, a beosztások pedig körbejárnak. Tehát annyit tanulunk másoktól, amennyit ők tanulnak tőlünk. Ismét kihangsúlyoznám, hogy ez igaz volt más tanfolyamok esetében is, amelyeken már érett fővel vettem részt, és a hallgatóság között tisztek és altisztek egyaránt voltak. Jóllehet, ott már viseltük rendfokozatainkat, de attól függetlenül figyelniünk kellett egymásra, és ezáltal szintén lehetőség adódott arra, hogy folyamatosan tanuljunk egymástól.

– *Az altisztek, eltekintve a technikai, illetve adminisztrációs jellegű beosztásoktól, jelentős arányban személyesen felelősek beosztottaik vezetéséért. Figyelembe véve a szolgálatban eltöltött közel 40 évet, tábornok úr hogyan tudná jellemezni a katonai vezetés sajátosságait a 21. század elején? Változtak-e az FM 22-100 szabályzatban egykoron lefektetett, jól ismert alapelvek az utóbbi években?*

– Úgy vélem, a legfontosabb, hogy képesek legyünk a változások kezelésére. A jó vezető magabiztos, nyitott a változásokkal kapcsolatban, képes azok kezelésére. Amennyiben a szükséges kezdeményező, újító képességek valamilyen okból mégsem állnak rendelkezésre, akkor a környezetünkben levőket kell bevonnunk a feladat megoldásába. Azt gondolom, hogy a folyamatos fejlődés, változás a jövőben is jellemző lesz a katonai közösségekre.

– *Hogyan tudná összefoglalni olvasóink számára vezetői filozófiáját? Melyek lennének azok a gondolatok, amelyeket személyes fejlődésünk érdekében megosztana velünk?*

– Nos, jó néhányat már említettem az előadásomban. Elsődlegesen kiemelném a személyes példával történő vezetés jelentőségét. Velünk, vezetőkkel szemben elvárás, hogy szakmailag megfelelőek, alkalmasak legyünk, és rendelkezünk egyedi személyiségjegyekkel, karakterrel. A második dolog, amit kiemelnék, az a beosztottakról való gondoskodás fontossága. A katonák elsődlegesen azt vizsgálják meg, hogy törődnek-e velük, a szakmai kompetencia számukra másodlagos. Bizony, ez a fontossági sorrend. Harmadsorban: meggyőződésem, hogy jó vezetői útmutatásokkal, irányelvekkel kell erősíteniünk beosztottjainkat. Adjuk meg a jobb és bal oldali határvonalakat, majd engedjük, hogy ezen a sávon belül véggezzék dolgaikat. Én igazából nem értek egyet a mikromenedzsmenttel, más szóval a túlzóan részletes parancsokkal. Végezetül, elmondanám önnek, hogy sosem láttam olyan, kiemelkedő teljesítményű katonai szervezetet, ahol ne lett volna kiemelten magas a követelménytámasztás. Ezek a követelések mindent magas szinten teljesítenek, nem csupán bizonyos dolgokat.

– *A SACEUR-i beosztásra való tekintettel a következő kérdés, természetéből eredően, általánosabban értelmezhető. A NATO altiszti kar fejlesztése, a korábban feltárt képességihiány pótlása érdekében, közel évtizedes múltra tekint vissza. Hogyan látja, értelmezi a NATO részéről kiadott, altisztekkel foglalkozó doktrínát, illetve fejlődést a Szövetség kapcsolati hálóján, funkciójában belül?*

– Először is, úgy gondolom, ön is minden bizonnyal elfogadja, hogy a

NATO szövetségi rendszerén belül hiszek az altiszti kar fontosságában. Mi ezt igyekszünk bizonyítani is. A korábbi kiadvány felülvizsgálata is ezt célozta meg. Ami igazából nehézséget jelenthet, az az, hogy a Szövetséget 29 nemzet alkotja, és a 29 nemzet mindegyikének sajátos a kultúrája, eltérő a történelme, ahogy erre már az előadásomban is utaltam. Nos, meg kell találni azt a megoldást, ami egyrészt ennek hangsúlyt ad, másrészt pedig megteremt a lehetőségét annak, hogy a tagországok a kiérlelt közös tapasztalatokat, képességeik növelése érdekében, beépíthessék nemzeti kultúrájukba. Hiszem, hogy eredményesek leszünk. A cél, hogy egy a 29 nemzet által alkotott szövetségen átívelő altiszti karral rendelkezünk, amely képes együtt dolgozni.

– *Az interjú végéhez közeledve megkérdezem, van-e egyfajta speciális üzenete a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasói számára, akik nem kizárólagosan altisztek, vannak közöttük tisztek és polgári alkalmazottak is.*

– Szolgálatunk során, a mindennapi feladatvégrehajtásban nekünk – altiszteknek, tiszteknek és katonai szervezeteknek – nem csupán jónak kell lennünk; a mi célunk, hogy a legjobbak legyünk a legrosszabb napon is. Ennek szellemében kell a kiképzést végrehajtani. Sohasem tudhatjuk, hogy az a bizonyos nap mikor jön el.¹¹ Ha ezt szem előtt tartjuk, akkor képesek leszünk elvégezni feladatainkat, akkor a szolgálatunkat mindennap teljesíteni tudjuk, vagyis a nemzetünk számíthat ránk.

– *Vezérezredes úr! A Honvéd Altiszti Folyóirat szerkesztőbizottságának tagjaként köszönöm az interjút, az értékes tanácsokat, amelyek személyes fejlődésünket hivatottak szolgálni.*

Dr. Murinkó Attila
alezredes

¹⁰ A rangerjelöltek rendfokozatot, alakulatot, végzettséget jelölő jelvények nélkül vesznek részt a tanfolyamon. Megszólításuk szám alapján: pl. Ranger 124 történik. Így a vizsga-, illetve értékelt feladatokat megkötés nélkül mindenki azonos követelmény, elvárás szerint hajtja végre. (A szerző megjegyzi.)

¹¹ Hasonló gondolatok jutnak eszünkbe az advent időszakában: Jézus Krisztus evangéliuma Márk szerint, 13. fejezet 33.: „Virrasszatok. Vigyázzatok, virrasszatok (és imádkozzatok), mert nem tudjátok, mikor jön el ez az idő.” <http://mzsola.iit.uni-miskolc.hu/biblia/bd/Mk/chap013.html>

HONVÉDSÉGI SZEMLE

A Magyar Honvédség központi folyóirata teljes terjedelmében olvasható a honvedelem.hu portál Kiadványok rovatában.

FÉL TÁVNÁL AZ ÖSSZHADERŐNEMI VEZETŐ ALTISZTI TANFOLYAM

Jelentős mérföldkőhöz érkezett a 2017. szeptember 5-én indult Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam a november 13-án megkezdődött úgynevezett nemzetközi héttel. Nem túlzás azt állítani, hogy a rendezvény nem csupán a mi szempontunkból bírt nagy jelentőséggel, de nemzetközi szinten is kiemelt figyelmet kapott. Abban a megtiszteltetésben volt ugyanis részünk, hogy a megnyitón megjelent és beszédet mondott dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke és – az ÖVAT történetében először – Curtis Scaparrotti vezérezredes, a Szövetséges Erők európai főparancsnoka (Supreme Allied Commander Europe, SACEUR). A kurzuson 14 ország 26 rangidős altisztje is részt vett, köztük Davor Petek főtörzszászlós (Sergeant Major, a Szövetséges Művelési Parancsnokság – ACO – rangidős altiszti tanácsadója: Command Senior Enlisted Leader) és Jack Johnson Jr. főtörzszászlós (Command Chief Master Sergeant, a Szövetséges Transzformációs Parancsnokság – ACT – rangidős altiszti tanácsadója) is. A meghívottak természetesen mind lehetőséget kaptak, hogy egy-egy előadás keretében bemutassák hazájuk vagy az általuk képviselt szervezet altiszti karát.

A nemzetközi hét már az eddigi tanfolyamok esetében is kiemelkedő eseménynek számított, hiszen a rendezvény nagyjából a képzés első felének a végét jelzi. Ekkorra már átvettük és elsajátítottuk az első két modul anyagát, melyek nagyban segítettek abban, hogy eredményesen vegyünk részt ezen a kiemelt fontosságú programon.

A tanfolyam első felében szeptember hónapban a kommunikációval kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudásunkat bővítettük és tökéletesítettük a Magyar Honvédség Bakony Harckiképző Központ vezénylőzászlósának, Gervai János főtörzszászlósának az irányításával. Sokat kellett készülnünk, több beadandó dolgozatot, előadást szerkesztettünk és írtunk, továbbá beszédeket is tartottunk. Az októberi modul vezetője

Dr. Benkő Tibor vezérezredes köszönti a nemzetközi hét résztvevőit

Bogdán Tibor főtörzszászlós volt, itt a vezetélméleti ismereteinket frissítettük fel és tettük naprakészé, másrészt pedig itt került sor a csoportként való első komolyabb megmértetésünkre. Egy angolul megtartott előadással kellett ugyanis bemutatnunk a hazai altisztképzés rendszerét, valamint az altiszti támogató csatorna működését a külföldi résztvevőknek, továbbá ez idő alatt készült fel kis csoportunk a Honvéd Altiszti Gálaesten bemutatott nyitótáncra.

A nemzetközi hét első napja volt talán a legkiemeltebb, mikor Curtis Scaparrotti tábornok tartott beszédet az altiszti kar szerepének megőrzéséről mind a NATO-ban, mind a különböző nemzetek hadseregeiben.

Nekünk, altiszteknek nagy megtiszteltetés, hogy egy ilyen magas beosztású vezető az altiszti kart a hadsereg gerincének nevezi. Szólt arról, hogy az altisztek a hadseregben minden szinten jelen vannak, de munkájuk legfontosabb része a jövő altisztjeinek a tanítása és képzése, valamint a frissen végzett tisztek munkájának segítése. Hangsúlyozta, hogy a magyar altiszti karnak az elismertsége NATO-szinten is kimagasló. Scaparrotti tábornok szavaihoz csatlakozva dr. Benkő Tibor vezérezredes is kiemelte, hogy a Magyar Honvédségben is egyre jelentősebb az altiszti kar, az altisztek szerepe, ennek megfelelően alakították ki az MH Altiszti Akadémián megvalósuló altisztképzéseket. Végezetül Kriston István főtörzszászlós az Altiszti Hitvallás gravírozott mását adta át emlékül Scaparrotti tábornoknak.

A keddi nap folyamán megismerkedhettünk a SGM Dainius Snarskis litván, SGM Siim Saliste észt, SGM Lambov bolgár, Henry Bethlehem holland vezénylőzászlósok előadásában a hazájukra jellemző altisztképzési rendszerrel. Itt került sor a fentebb említett magyar altisztképzési rendszer bemutatására, ami a visszajelzések alapján nagy sikert aratott, mivel eltért az elő-

Kriston István főtörzszászlós, az MH vezénylőzászlósa szól a résztvevőkhez

ző évektől. Az utolsó foglalkozást az Oberammergauban működő NATO-iskola (NSO) holland, szlovák és magyar oktatói tartották. Az iskola hírnevéhez méltóan kiválóan felépített, tartalmas előadásokat láthattunk és hallhattunk, ráadásul a napot egy csoportos munkával zártuk. A csapatok feladata az volt, hogy szívószálak és ragasztószalag segítségével olyan szerkezetet készítsenek, amely megvéd egy tojást kettő és fél méteres magasságból történő zuhanás esetén. Mind a hat csoportban magyarok és külföldiek vegyesen szerepeltek, és az eredményes nemzetközi együttműködésnek hála, a tojásoknak nem esett bajuk.

Az előadások talán leginkább öszszecsengő része, hogy a kelet- és nyugat-európai országok is – hazánkhoz hasonlóan – altiszthiánnyal küzdenek, így náluk is nagy jelentősége van a toborzásnak és a pályára irányításnak. A mai fiatal generáció megközelítése sehol a világon nem egyszerű. Vannak ugyan próbálkozások, de a tökéletes megoldást még sehol sem találták meg.

A szerdai nap folyamán a nemzetközi héten részt vevő állomány Szentendrére látogatott. Részt vettünk az alakulat napja alkalmából szervezett ünnepségen, valamint meghallgattuk Davor Petek főtörzszászlós előadását a jelenleg folyó NATO-műveletekről és azok kihívásairól. Az ünnepségen Bozó Tibor dandártábornok, a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia érdekében eddig végzett munkájuk elismeréséért Görgői-mellszobrot adományozott Davor Petek főtörzszászlós, Jack Johnson Jr. főtörzszászlós, valamint Kriston István főtörzszászlós. Csütörtökön megismerkedtünk a román hadseregben jelenleg végbemenő változásokkal. Az osztrák altiszti iskola vezénylőszászlós, Rudolf Pfalzer főtörzszászlós, majd a Csehországból érkezett Petr Seifert főtörzszászlós a náluk lévő altisztképzési modelltartottak előadást. Ezt követően Donald R. Baker ezredes, az Amerikai Egyesült Államok katonai attaséja (US DAO) osztotta meg tapasztalatait a hallgatósággal; előadásban szólt a tisztek és az altisztek kapcsolatáról, majd a Magyar Honvédségben az elmúlt 10 évben végbement változásokról és az altiszti karról beszélt. Mint elmondta, különféle beosztásokban a világ számos pontján dolgozott együtt ma-

A kurzuson 14 ország 26 rangidős altisztje vett részt

Amerikai tisztek is érdeklődéssel hallgatták az előadásokat

A külföldi résztvevők bemutatták hazájuk altisztképzési rendszerét

Nagy érdeklődést keltett a magyar altiszti képzésről tartott előadás

gyar katonákkal. Baker ezredes Nico Spierenburg főtörzszászlós követte Hollandiából, aki hazája hadseregének felépítéséről és nemzetközi feladatairól adott tájékoztatást. Végül Roman Kuzmenko főtörzszászlós tartott előadást az Ukrajna és Oroszország közötti viszonyról, az ukrán válságról és a jelenleg Ukrajnában zajló civil és katonai eseményekről.

A hét folyamán esténként, a közös vacsora után kötetlen beszélgetésekre került sor, ahol lehetőség nyílt a nap folyamán felmerült, megválaszolatlan kérdésekre választ kapni, az összegyűlt tapasztalatokat megosztani, kicserélni.

Bozó Tibor dandártábornok, az MH Altiszti Akadémia parancsnoka az előadói pultuson

A pénteki napon Szabó István vezérőrnagy, a Honvéd Vezérkar főnök koordinációs helyettese zárta a rendezvényt. A nemzetközi hét zárásaként Kriston István főtörzszászlós minden résztvevő számára emléktárgyat adott át a konferencián való részvételért.

Ezzel még nem ért véget a hét programja, mivel szombat este tartották az Altiszti Gálaestet, ahova Kriston főtörzszászlós meghívta a külföldi résztvevőket is. Az est dr. Benkő Tibor vezérezredes ünnepi beszédével indult,

melyet kulturális program követett. A gálaest folytatásaként előadtuk a már hagyományosnak számító nyitótáncot, amit nálunk jobban csak a nagyszámú közönség várt. Elmondhatjuk, hogy a visszajelzések alapján itt sem vallonunk szégyent.

Összegezve a nemzetközi hetet: az ÖVAT szemszögéből elmondhatjuk mindannyian, hogy kiváló alkalom volt tapasztalatszerzésre, nyelvgyakorlásra. Betekintést nyerhettünk nyugati és keleti szomszédaink, valamint NATO-szövetségeseink altiszti képzésébe, illetve az előttük álló kihívásokba. Megtapasztaltuk, milyen nemzetközi környezetben dolgozni, kommunikálni. További tapasztalatot jelentett magának a nemzetközi hétnek a megrendezése és lebonyolítása. A tanfolyam moduljai a kommunikáció mellett protokoll- és rendezvényismereteket is tartalmaznak. Élesben való alkalmazásuk, használatuk ritka lehetőséget biztosított számunkra a tapasztalatszerzésre. Az ÖVAT-hallgatóknak, az előadások figyelemmel követése mellett, az előadók felkonferálása, útbaigazítása és segítése is feladatuk volt. A tapasztalatok feldolgozására és értékelésére külön napot szánt a tanfolyam, a jövőbeni konferenciák minél magasabb szintű megtervezése és levezetése érdekében.

Kiválóra vizsgázott a konferencia-központ is, a szállás és ellátás teljes mértékben kielégítette a résztvevők igényeit. A balatoni nyaralás idilli környezetét hosszú idő óta biztosító honvédüdülő ma már sokkal több, mint nyári napok strandhelyszíne. A Magyar Honvédség Rekreációs, Képzési és Konferencia Központ (MH RKKK), nevéhez híven, magas szinten képes biztosítani – mind hazai, mind nemzetközi részvevők részvételével megtartott – konferenciák, találkozók végrehajtását, azok technikai biztosítását és kiszolgálását, akár több különböző rendezvényt is egyszerre. Az itt szolgálatot teljesítő és dolgozó emberek munkájának köszönhetően a Magyar Honvédség ezen a téren is bizonyította felkészültségét és rátermettségét. Ezúton is köszönetünket fejezzük ki a támogatásukért és segítségükért!

ÖVAT

Fotók: Durucz né Tégylás Dóra főhadnagy és Tóth László

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar
A kiadásért felel:
Szabó István mk. vezérőrnagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:
Kriston István főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:
Balog Sándor főtörzszászlós
Berek Zsolt főtörzszászlós
Bogya Sándor főtörzszászlós
Gervai János főtörzszászlós
Dr. Murinkó Attila alezredes
Négyesi Tibor főtörzszászlós
Soós Lajos főtörzszászlós
Tigyi István főtörzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Felelős vezető:
Benkőczy Zoltán ügyvezető
Ágazati igazgató: Vigh Mihály
Szerkesztőségvezető:
Dr. Isaszegi János ny. mk. vezérőrnagy
Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán
Olvasószerkesztő: Eszes Boldizsár
Korrektor: Apagyiné Gáspár Jolán
Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin
Címlapterv, poszter: Dani Márton
Címlapfotó: Hevesi Anett
Poszterfotó: Miklós Bence zászlós archívuma
Szerkesztőségi titkár: Szabó Anita
A szerkesztőség címe:
1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon: 272-02, 459-5355,
fax: 459-5354
e-mail cím: kisszoltan@armedia.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. Sokszorosítóüzem
Felelős vezető: Pásztor Zoltán
Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA)

LŐTÉR-ÜZEMELTETŐI TANFOLYAM AZ MH ALTISZTI AKADÉMIÁN

A Magyar Honvédség Altiszti Akadémia adott otthont 2017. október 16–20. között a „Hagyományos számítógéppel vezérelt, valamint a mobil autonóm lőtér üzemeltetői tanfolyamának”. A hallgatóságot a Magyar Honvédség lőtérrel rendelkező katonai szervezetei közül 9 üzemeltető alegység 20 fős szakemberállománya jelentette. A HM EI Zrt. által megszervezett, felépített tanfolyam alapvetően gyakorlatorientált volt, azonban ennek ellenére az elméleti rész is számottevő időt ölelt fel; a kettő aránya a megrendelő által elvártaknak megfelelt.

A képzési tematika és az oktatói elvárások egyértelműen megkövetelték a résztvevőktől az aktív részvételt és a dinamikus tudáskumulálást. Fontos megjegyezni, hogy a tanfolyamon résztvevők vegyes szakmai tapasztalatokkal rendelkeztek. Akadt, aki hagyományos lőtér üzemeltetésében volt jártasabb, más a MALK (mobil autonóm lőtéri készlet) alkalmazásában szerzett több tapasztalatot korábban, de ezen a tanfolyamon mindent meg kellett ismernie az állománynak, sokoldalúvá kellett válni a kurzus végére.

A tanfolyamra történő igények felmérése már 2017 áprilisában megkezdődött a Magyar Honvédség Össz-

Mobil autonóm lőtéri készlet (MALK), egy 8 tonna teherbírású alvázon elhelyezett „hor-do-zható” lőtér (előre kiépített lőtéri infrastruktúrát nem igényel)

haderőnemi Parancsnokság (MH ÖHP), valamint a Magyar Honvédség Hadkiegészítési Felkészítési és Kiképzési Parancsnokság (MH HFKP) közreműködésével. Májusra az első körös igénytámasztás megtörtént, a tervezett effektív végrehajtás időszakaként ekkor a III. negyedév második felét jelölték meg. Az állomány nyári szabadságoltatását, valamint az oktatások, képzések „startját” is figyelembe véve

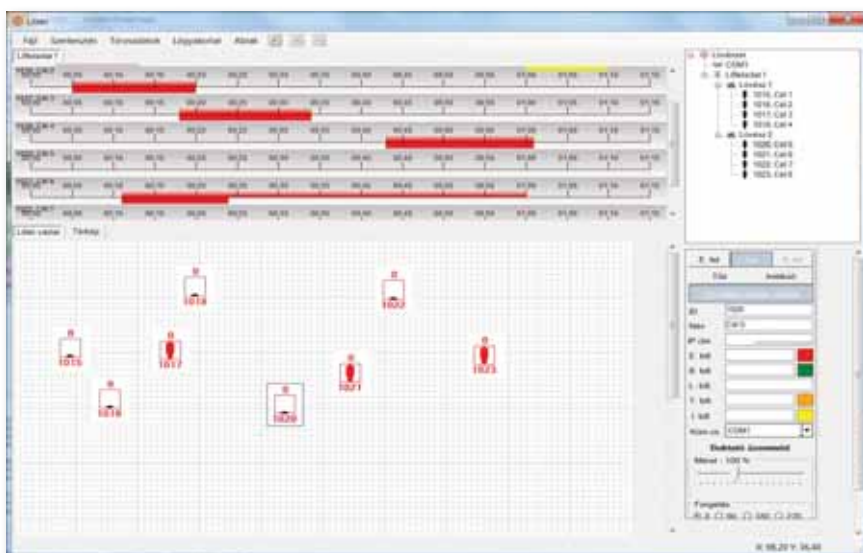
a tanfolyamot végül október 3. hetére tervezték be, mellyel párhuzamosan a valós részvételi létszám is letisztult.

A sokszínűség és sokrétű tudás igénye az elmúlt évtized lassú, ám jelentős változásainak köszönhető. A kiképzéstechnikai szakma, ezen belül a lőtér és azok speciális felszereléseinek technológiai fejlődése, fejlesztése egyértelműen kialakult, azonban a logisztikai szakterületek forrásallokációinak sajátosságai miatt az új technológiát csak részben vezették be és alkalmazták, így az új és régi lőtéri rendszerek egyfajta keverékéről, egyes alakulatok esetében „hibrid” megoldásokról beszélhetünk. Ez egyértelműen többet jelenthet ró napjaink kiképzéstechnikai (lőtér-üzemeltetői) szakállományára, hiszen egyszerre kell érteniük a hagyományos és a jelenleg korszerűnek számító mobil eszközök kezeléséhez. E tények okán tervezték be és rendezték meg az üzemeltetői tanfolyamot.

A Magyar Honvédség Logisztikai Központ (MH LK) kiképzéstechnikai szakterületének igénytámasztása alapján a HM EI Zrt. kidolgozta, kidolgozta a képzéshez szükséges oktatási dokumentumokat, melyeknek főbb tartalmi elemei az alábbiak szerint foglalhatók össze:

CBFR-08 mozgató- és buktatómotor, a MALK „lelke”. A bal oldali felvételen buktató (le és fel), míg a jobb oldalin célfordító üzemmódra van telepítve az eszköz

Lötérvezérlő program (jobb oldalon a grafikus felület), bal oldalon a MALK speciális hordozható számítógépe, mely képes a lötérvezérlő programmal és az antennával akár 2 km mélységben vezérelni a mozgatómotorokat, tervezetten $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ – $+60\text{ }^{\circ}\text{C}$ közötti hőmérséklet-tartományban

- Munka- és tűzvédelem.
- A kiképzéstechnikai szakterület felépítése (hibajelenségek jelentésének rendje).
- Javítási feladatok folyamata, dokumentálása, készre jelentése.
- Vezérlési ismeretek: lögyakorlat-program-írás, vezérlőjel útja a számítógéptől a végrehajtó elemekig, célok kézi vezérlésének lehetőségei, program feltöltése adatokkal, célok mozgatósi paramétereinek megadása, célcsoportok létrehozásának módja, speciális célkapcsolatok kialakítása, több löfeladat egyidejű kezelésének lehetőségei, lögyakorlatok értékelése.
- Számítógép-vezérlésű löterek (fixen telepített) üzemeltetése: CBZ–50, CBZ–90 célbuktatók fő részei, működési elvei, főbb meghibásodások és azok okai, telepítés, villamos csatlakozás, a karbantartás és be szabályozás fogásai, mozgópályák, helikopter-célemelők fő részei, működési elvük, a meghibásodások okai, javításuk, csatlakozó kábelek, RE–7 rezgőérintkező, valamint kontaktusleszedő telepítése, karbantartása és javítása.
- Mobil autonóm lötéri készletek üzemeltetése: részegységeinek ismertetése, vezérlési rendszere, főbb különbségek a vezetékes lötér és a MALK között, CBF–08 célmozgató működése, felépítése, IRTAV 08 kezelése, RE–7R rezgőérintkező be szabályozása, célok mozgatósi paraméterei a MALK-rendszerben,

A hagyományos számítógép-vezérlésű lötereknek kiépített elektromos és más infrastruktúrával (bal oldali rész), továbbá vezérlőtoronnyal és vezérléssel kell rendelkezniük (Daisy 205, Daisy 201, DIF 2040)

csoportos célmozgatások, több löfeladat egyidejű kezelésének lehetőségei, célok ellenőrzése, kommunikációs teszt.

- Konzultációk végrehajtása.

A tanfolyam a korábbi napok gyakorlati vizsgái után, 2017. október 20-án írásbeli vizsgával zárult, melyet a résztvevők zömmel sikerrel vettek. A tanfolyam oktatóinak magas elvárásai és a résztvevők aktív részvételének, valamint az Akadémián biztosított feltételrendszernek köszönhetően jó határfokkal sikerült végrehajtani a kitűzött feladatokat. A hagyományos (számítógép-vezérlésű) löterek és rendszereik évtizedekkel „születésük” után is jelentős szerepet

töltenek be a katonák lökészségének kialakításában, a készségek szinten tartásában; olykor köteléklövészetek keretében éleslövészettel egybekötött harcászati foglalkozások színhelyei is. Az MH-ban alkalmazott modern rendszerek jelenleg létező eszközei azonban a „mozgásban” lévő földi célok imitációjára még nem készültek fel. A jövő magyar lötereinek alkotóelemei még számos kérdést vetnek fel. Egy azonban biztosnak tűnik: a lövészetek fanatikus logisztikusai mint lötéreszek számottevő szerepet fognak játszani akkor is.

*Szilágyi Péter százados
A fotók és az illusztrációk a szerző munkái*

ÖSSZHAD VEZETŐ ALTISZ 20

ERŐNEMI TI TANFOLYAM 17

NEM KŐBŐL, HANEM JUTASI AKARATBÓL

„Ezt a templomot nem téglából, nem betonból, nem kőből, hanem jutasi szellemből és akaratból építettük. Mert erős akarat minden akadályt legyőz, és erős akarat csak erős hitből fakad” – hangzottak vitéz Markóczy János vezérőrnagy szavai hetvenöt évvel ezelőtt Balatonszőlősön, a katolikus templom felszentelésén tartott beszédében.

Bozó Tibor dandártábornok, az MH Altiszti Akadémia parancsnoka, Kriston István főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa, a Kinizsi Pál Altiszti Oktatási Osztály vezetői, a kétéves nappali altisztképzésen részt vevő honvéd altisztjelöltek, az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam hallgatói és az alakulatok vezénylőzászlósi is részt vettek a november 26-án Balatonszőlősön tartott megemlékezésen.

A templom megépítésének gondolata akkor született, amikor 1941 őszén a Jutasi Altisztképző Intézet egyik százada egy gyakorlat során Balatonszőlősön volt elszállásolva. A felsorakozott század díszmenete közben egy helyi idős asszony lépett oda vitéz Markóczy János vezérőrnagyhoz, majd így szólt: „Szép, szép ez a parádé, tiszt úr, de sajnos nekünk nincs katolikus

Bozó Tibor dandártábornok, az MH Altiszti Akadémia parancsnoka és Kriston István főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa a megemlékezésen

templomunk!” Markóczy vezérőrnagy azonnal döntött: megépítteti a település templomát. A tervet Horváth Andor százados készítette, a „kivitelezési munka” Kürti László őrmester vezetésével zajlott. 1942-re felépült a templom.

Az ünnepi szentmisén Berta Tibor ezredes, a Katolikus Tábori Püspökség általános helynöke prédikációjában ki-

tért a tábori lelkészek feladataira, hogy a katonák szolgálatában együtt dolgozzanak a helyi egyházi képviselőkkel. „Aki éhes, annak enni kell adni, aki szomjas, annak inni kell adni, akinek nincs ruhája, azt fel kell öltöztetni. Valahogy így volt ez ennek a templomnak a megálmodásával: a falunak nem volt temploma. Ennek érdekében több emberre volt szükség, akik betont, követet, téglát vettek, és kétkezi munkával megépítették, ahogy Markóczy vezérőrnagy mondta, hittel és akaratl.”

A szentmisét követően a templom mellett gyűlt össze az emlékező közösség, akiket elsőként Bozó Tibor dandártábornok köszöntött: „Fontosak nekünk az évfordulók, az emlékek, azért, hogy mit adunk át a jövő generáció altisztjeinek. A templom kiváló kapocs, amit az elmúlt történelmi idők altisztjei hagytak ránk. Balatonszőlőssel csak néhány éve ismerkedtünk meg, és tavaly jöttünk először ünnepelni ide a templomhoz. Kutatva a történelmet, látjuk a jutasi elődök ránk hagyott értékeit. A Jutasi Altisztképző Intézet csodálatos altiszteket nevelt, ami nekünk is egy lecke, iránymutatás, amelyből merítenünk kell” – jelölte meg a teendőket az MH Altiszi Akadémia pa-

Az ünnepi szentmisét Berta Tibor ezredes, a Katolikus Tábori Püspökség általános helynöke celebrálta

A második világháborús ismeretlen katona szobrát dr. Korzenszky Richárd, a Tihanyi Bencés Apátság perjele áldotta meg

rancsnoka. Bozó dandártábornok a helyi embereknek is köszönetet mondott: „Nagyon jó érzésekkel vagyunk itt a 75. évfordulón. Külön köszönet illeti Balatonszőlős lakóit, akik megőrizték nekünk a múltat, az altisztí emlékeket. Semmilyen történelmi vihar nem verte le ezeket, hiszen a falunak ezek az emlékek az értékei.”

Mórocz László, Balatonszőlős polgármestere ünnepi beszédében személyes emlékeit és kötődését emelte ki a templommal kapcsolatban, hiszen ezen a településen él születése óta: „A templom egy meghatározó épület. Mai

szóhasználatlalt azt mondhatjuk, hogy jutasiaktól »közösségi teret« kapott a község. Ezért hálásak vagyunk.”

A templom falán elhelyezett, Török Richárd szobrászművész által készített, a második világháborús ismeretlen katona szobrát dr. Korzenszky Richárd, a Tihanyi Bencés Apátság perjele áldotta meg: „Legyen áldott minden katona emléke, aki helyt tudott állni egész életében. Küzdelem mindannyiunk élete, harc a gonoszág ellen. A szobor arra emlékeztet, hogy voltak és vannak olyanok, akik képesek védeni az életet, az otthont, a hazát. Legyen

áldott a hősök emléke, tudjunk erőt meríteni az ő hősiességükből. Legyen áldott mindazok emlékezete, akik életükkel segítettek, hogy hazánk biztonságban lehessen.”

Mihályi Jeromos atya, a balatonszőlősi katolikus közösség lelkipásztora a szobor készítőjének édesanyját köszöntötte virágcsokorral.

Hegyí László, az Emberi Erőforrások Minisztériumának miniszteri főtanácsadója, köszöntve az ünnepségre összegyűlteket elmondta: „75 évet jöttünk ünnepelni. Ez a 75 év egy templom életében nem sok, egy ember életében annál több. Az elmúlt hét esztendőben több mint hatvan templom épült és ezer templom újult meg a Kárpát-medencében.”

Az ünnepség zárásaként koszorú került az ismeretlen katona megszentelt szobrához. Az MH Altisztí Akadémia évek óta figyelmet fordít a hagyományteremtésre és hagyományápolásra. Ennek a folyamatnak az eredménye, hogy minden honvéd altisztjelölt, képzése során legalább egyszer ellátogat a balatonszőlősi katolikus templomhoz, melyet a jutasi elődök keze munkája fémjelez. Emellett a korábbi Jutasi Altisztíképző Intézetet is felkeresik; az épület jelenleg a Veszprém Megyei Irattárnak ad otthont.

*Szöveg és fotó:
Duruczné Téglás Dóra
főhadnagy*

Altisztjelöltek tisztelgése az elődök emléke előtt

A jövő altisztje a történelmi falak között

A jutasi altisztek egykori tette példaértékű a honvéd altisztjelöltek számára

EGY NAP A MÚLTBAN

2017. november 26., Balatonszőlős. A Magyar Honvédség Altiszt Akadémia kötelékébe tartozó honvéd altisztjelölteknek egy feledhetetlen utazásra nyílt lehetőségük, amely nemcsak térben, de képletesen időben is zajlott.

De ne szaladjunk mennyire előre. Ahhoz, hogy megértsük miről is van szó, vissza kell utaznunk egy kicsit a múltba. Balatonszőlős, a Tihanyi félszigettől északra, a Balatontól mintegy 6 km-re, az úgy nevezett Pécsely-szőlősi medence keleti felében helyezkedik el. Először 1121-ben említik hitelesen. Jelenleg használatos nevét 1758-ban olvashatjuk először. Napjainkban, amikor a lélekszám a 700 főt sem éri el, kicsi, ám összetartó, erős településről beszélünk. A második világháború csak az 1942. február–márciusi mozgósításkor érkezett meg a térségbe. A hadköteles férfilakosság többségében a soproni 4. honvéd gyalogezred részét képező 4/III. és 34/III. veszprémi zászlóaljakkal – a magyar 2. hadsereg alárendeltségében – került ki a keleti frontra. A szőlősi honvédek zöme a doni hídfőcsatákban és az urivi áttöréskor életét vesztette. Mindeközben a közeli Veszprémhez tartozó Jutaspusztán zajlott az ország egyik legjelentősebb altisztképzése. Ettől a ponttól kezd érdekessé válni számunkra a történet.

A második világháború javában zajlik, amikor a balatonszőlősi lakosság egy kéréssel fordul vitéz Markóczy János altábornagyhoz, a Jutasi Altisztképző Intézet parancsnokához, miszerint a nagyobb részben katolikus vallású felekezetnek nincsen saját

temploma. Az emberek nem tudnak a szeretteikért imádkozni, és mint azt tudjuk, egy háború során erre hatalmas a szükség. Az altábornagy gondolkodás nélkül a falu segítségére sietett, az ott élők legnagyobb öröme. A templom rövid időn belül elkészült.

Jogosan teheti fel az olvasó a kérdést: Mégis hogyan kerül a 21. század altisztjelöltje egy 75. évét ünneplő templomba? A válasz egyszerű: az akkori katonák helyállása, hivatástudata és segítőkészsége példaértékű számunkra.

Nézzük csak meg ezt a dolgot egy átlagos édesanya szemszögéből, akinek a férje és a fia messze az otthonától, a frontvonalon akár az életét is adja a szülőföldjéért, melynél nagyobb cselekedet a világon nem létezik. És ez az egyedül otthon lévő, aggódó anya nem tud elmondani egy imát a szeretteiért az Isten Házában.

A jutasi altisztek bebizonyították, hogy egy katona, egy altiszt számára nincs lehetetlen! Maradandót alkottak, és nem csak fizikai, hanem szellemi értelemben is. Felmutattak egy példát minden katona számára, maguk mögött hagytak egy mind a mai napig működő, nagy becsben tartott templomot, ami most is a falu szívét-lelkét képezi. A lakosok hűen őrzik a múltat szívükben, és büszkén tekintenek vissza az akkori hatalmas teljesítményre. Ezt mi sem mutatja jobban, hogy a megemlékezés során a balatonszőlősi lakosság jelentős létszámban képviseltette magát. Habár a templom sok mindent látott és megélt megépítése óta, a falán

mind a mai napig látható a mai Kinizsi Pál Altiszt Oktatási Osztály, az akkori Jutasi Altisztképző Intézet jelképe. Ez is kiválóan tükrözi, hogy továbbra is jó úton halad a hazai altisztoktatás, hisz a hagyományörzésben is egyre jobban jeleskedünk. Fontos számunkra, hogy legyenek példaképeink, legyen kire visszatekinteni, hova visszanyúlni. Az akkori értékeket őriznünk kell, hisz kinek nincs múltja, jövője sem lesz.

Végezetül: mit is jelent nekünk, honvéd altisztjelölteknek ez a cselekedet? Egy hatalmas és kivételes példát állít elénk. Emlékeztet arra, hogy honnan jöttünk, és irányt mutat, hogyan és miképp váljunk hazánk elismert, hű altisztjeivé. Segít emlékezni az alapokra, a múltra, aminek megőrzése és öregbítése kötelességünk. Büszkévé tesz, hiszen tudjuk azt, hogy elődeink milyen hozzáállással rendelkező katonák voltak, és büszkén tekintünk vissza rájuk, hiszen az ő utódaik vagyunk. Megmutatja számunkra, milyen egy kitartó és vérbeli, életrevaló altiszt. Példát kapunk helyállásból és hazaszeretetből.

Személy szerint jó érzéssel tölt el egy ilyen szép kort megélt, mégis virágzó oktatási rendszerhez tartozni. Jó érzéssel ülök be minden nap a padba, vagy épp végzek gyakorlatokat, hisz tudom, hogy kellő odaadás mellett elérhetem a céljaimat. Erőt ad elődeink minden múltbeli cselekedete, gondoljunk csak a 103 évet megélt jutasi altisztre, Hegedűs Feri bácsira, kinek a neve már beleégett a köztudatba. Nála hitelesebben senkitől sem hallottam a legendás katonamúltról; azokról az időkről, amikor még a szüleim sem éltek.

*Holló Boldizsár honvéd altisztjelölt
Fotó: Durucz né Téglás Dóra
főhadnagy*

AZ IGAZI KARÁCSONY A SZÍVEKBEN VAN

Karácsony a fronton

Az első világháború idején, a galíciai hadszíntéren történt, hogy karácsony napján eltévedt egy magyar felderítőcsapat. Élelmük, vizük kifogyóban volt, nem találták a táborukhoz visszavezető utat. Parancsnokuk, egy fiatal zászlós elővett a zsebéből egy gyertyát, kettétörte, majd felerősítette egy fenyőfára. Volt velük egy civilben kántorként szolgáló katonája is: körbeállva a fát, a két gyertya fényénél karácsonyi dalokat kezdtek énekelni.

Felfedezte őket egy orosz osztag, de az emelkedett helyzet őket is magával ragadta. Nem támadtak, hanem csatlakoztak a magyarokhoz. Egy bunyevác származású honvéd segítségével beszélgettek, megajándékozták egymást dohánnyal, némi élelemmel, majd a muszkák útba igazították a magyarokat, és mindenki sértetlenül visszatért a saját állásaikba – lehet, hogy másnap újra véres ütközetben mentek egymás ellen.

Abban mindnyájan egyetérthetünk, függetlenül attól, hogy vallásosak vagyunk-e vagy nem, hiszünk-e Istenben vagy nem, hogy most, itt 2017-ben szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hisz nem vagyunk kitéve közvetlen életveszélynek. Másfajta veszélyeknek azonban, sajnos, igen. Évek óta úgy érzem, mintha a karácsony egy picit erőltetett lenne. Azért mondom, hogy *erőltetett*, mert nem arról szól, amiről kellene szólnia. Rohanunk, tülekedünk, felkapunk egy ajándékot – sokszor szív nélkül –, mert *valamit azért mégiscsak venni kéne*. „Elvárja” tőlünk a világ. *Ez a szokás*. A karácsony ma már arról szól többnyire, hogy ajándékokat veszünk.

Pedig lehetne ez másként. Az igazi karácsony tele van melegséggel. Nem

tárgyak, figyelmet és szeretetet helyettesítő eszközök átnyújtásáról szól, hanem együttlétről, békéről és odafigyelésről. Arról, hogy az élet megtapasztalása csodálatos, hogy vagyunk egymásnak és meg tudjuk osztani életünk csodás pillanatait. Az igazi karácsony meghitt, áldott és békés. Nem a bevásárlóközpontokban folyik, az igazi karácsony a szívekben van.

Minden ünnep, jelen esetben a karácsony, megállít minket. Nem azért, hogy semmittevéssel töltsünk órákat és napokat, hanem azért, hogy legyen időnk az elcsendesedésre, elmélkedésre, esetleg számadásra.

Advent ideje a keresztények számára a világ zajából a megváltásba való csendes vágyakozás ideje. A csend, a magunkba nézés ideje, ami számunkra a lélek békéjét adhatja úgy, ahogy azt a csillogással teli világ nem képes adni. Ilyenkor, összhangban az időjárással, a hosszú éjszakákkal és rövid nappalokkal, hagyjuk, hogy lelkünk megnyugodjon azért, hogy Jézus benne szívesen üdvözölve érezhesse magát, nem pedig idegen gondolatoktól háttérbe szorítva.

Jogosan hangzik el a kérdés: miért is akarja az Egyház, hogy mi olyan sóvárogva várjuk Jézust, mint annak idején a próféták. Miért fohászokunk: Jöjj el Jézus! Négy vasárnapon keresztül miért ostromoljuk az eget? És egyáltalán, miért jöjjön el, amikor itt, velünk van? Miért kell ez a várakozás?

A várakozás egy különös állapot. Lehet örvendetes, de lehet fájdalmas. Ha, akit vagy amit várunk, kedves nekünk, akkor a várakozás boldogító állapot. Örülünk, boldogok vagyunk, ha megérkezik az, akit/amit szeretünk. Igaz, még nincs itt, de tudjuk, reméljük, hogy eljön. Az adventi várakozás, Jézusra várva, ezt a sajátos érzést akarja felkelteni bennünk.

A másik ok, ami miatt az Egyház bennünket a várakozási állapotra készítet, az, hogy a megszokott, állóvízhez hasonlítható, sablonossá váló lelkiállapotból kiemeljen bennünket. Meg akarja mozgatni a lelkünket, hogy az advent időszaka új gondolatok eredője legyen.

Éppen ezért, a lázas ajándékvásárlás közben ne feledkezzünk meg egy fontos dologról: a legtökéletesebb ajándék a szeretet. A szeretet, amelyre mindenki vágyik minden ajándék után, mindennél ezerszer értékesebb. A szeretet, amelyet nekem is éreznem s mutatnom kell családtagjaim, bajtársaim és mások felé, nem bővli, nem értéktelen csecsebecse, nem hitvány szemét vagy ócska műanyag. A szeretet nem helyettesíthető semmi mással, még értékesnek mondott, drága ajándékkal sem.

Félünk-e kimutatni szeretetünket? Istennek volt ehhez bátorsága. Rendkívüli cselekedet volt részéről, hogy nem adott fiának, Jézusnak 1000 négyzetméter földet és kacsalábon forgó palotát. Isten fiának volt bátorsága ahhoz, hogy üres kézzel, szegényes körülmények közé szülessen meg emberi világunkban. Volt bátorsága ahhoz, hogy 33 év múlva odategye üres kezét a keresztre, hogy odaszegezzék. Volt bátorsága ahhoz, hogy születésétől a haláláig minden pillanatban megmutassa szeretetét irántunk.

Ezekkel a gondolatokkal és Wass Albert egyik üzenetével köszöntöm a Magyar Honvédség altisztjeit, összes katonáját az ünnep alkalmából, és kívánok valamennyiüknek erőben, egészségben, lelkiekben gazdag új esztendő!

„Minden esztendőnek a vége felé az Úristen emlékeztetni akarja az embereket arra, hogy a gonoszság útja hova vezet, s ezért ősszel a napok rövidülni kezdenek, a sötétség minden este korábban szakad alá, és minden reggel későbbben távozik, hideg támad, és befagynak a vizek, s a sötétség uralma lassan elkezd megfojtani a világot. Mi, emberek pedig megijedünk, s eszünkbe jut mindaz a sok rossz, amit elkövettünk az esztendő alatt, és amikor eljön a legrövidebb nap, és a Világosság angyala alászáll közénk jószágot keresni, egyszerre mind meggyújtjuk a karácsonyfák gyertyáit, hogy az Úristen, ha alátékint, fényt lánson a földön, s megbocsássa a bennünk lévő jó miatt a bennünk lévő rosszat.”

Horváth Kornél rk. tábori lelkész

A CAPORETTÓI ÁTTÖRÉS MAGYAR HŐSE, BERTALAN ÁRPÁD

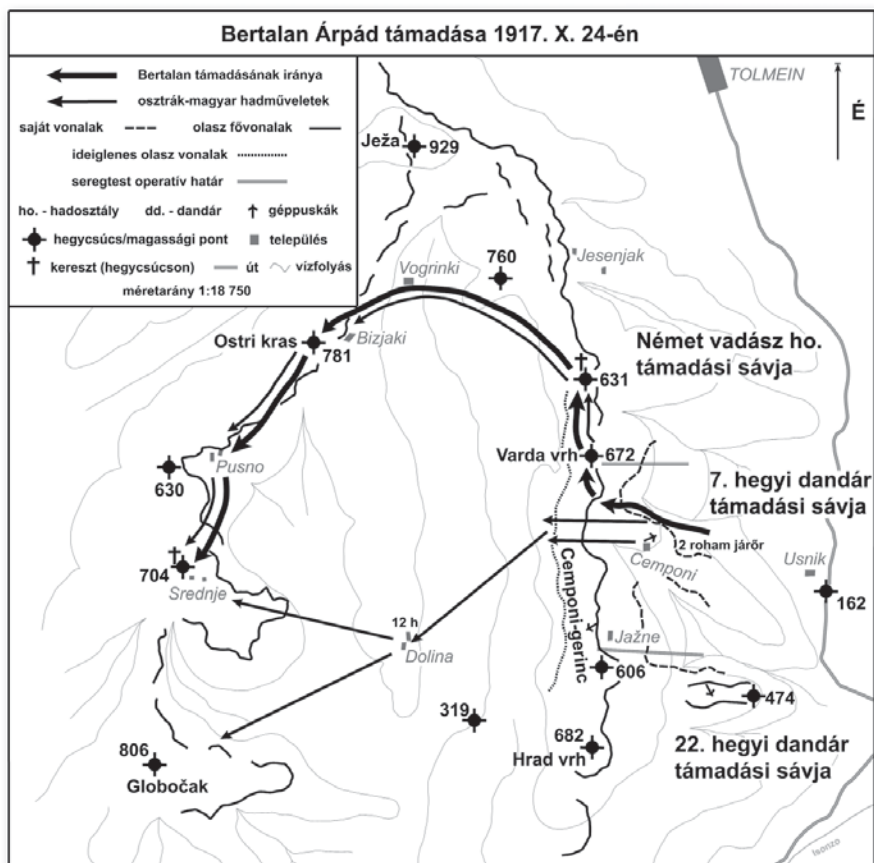
A Nagy Háború olasz frontján 1917. október 24–28-án lezajlott caporettói áttörés során az osztrák–magyar haderő három tisztje is említésre méltó haditettet hajtott végre, amelyért utólag Ausztria–Magyarország legrangosabb, harctéri érdemekért adományozható kitüntetését, a Mária Terézia Katonai Rend lovagkeresztjét kapták. Köztük volt Bertalan Árpád hadnagy is, aki mindössze 19 évesen vitte véghez példaeértékű fegyvertényét.

Bertalan Árpád katonai pályafutása (1916–1941)

Bertalan Árpád 1898. október 20-án született Pozsonyban egy katonai hivatalnok fiaként. A budapesti császári és királyi gyalogsági hadapródiskolát végezte el, 1916. szeptember 1-jétől zászlósként szolgált a bosznia-hercegovinai 3. tábori vadászzászlóaljban. 1916 októberétől az első világháború olasz, 1918 júliusa és novembere között pedig annak albán frontján harcolt. Időközben 1917. május 1-jén hadnaggyá lépett elő és alakulata rohamszakaszának parancsnoka lett. Bertalan hadnagy vitézségeért több kitüntetésben is részesült a Nagy Háború idején (Bronz Ka-

Bertalan Árpád őrnagy portréja, összes kitüntetésével

Bertalan Árpád 1917. október 24-én végrehajtott támadásának vázlata

tonai Érdemérem hadiszalagon, Tiszti Arany Vitézségi Érem, Ezüst Katonai Érdemérem hadiszalagon kardokkal, Károly Csapatkereszt).

A Monarchia széthullása után hű maradt a katonatiszti hivatáshoz, és felfelé ívelő pályáját 1920. március 1-jétől a győri magyar királyi 4. honvéd gyalogezredben folytatta, ahol 1922. szeptember 1-jén főhadnaggyá, 1927. november 1-jén századosná lépett elő. 1935. május 1-jétől az alakulat árkászszázadának parancsnokaként ténykedett Magyaróváron. 1922. augusztus 15-én vitézzé avatták.

Kevésbé köztudott, hogy Bertalan Árpád százados, majd (1939. november 1-jétől) őrnagy a magyar katonai ejtőernyőzés megszervezése terén elvéghetetlen érdemeket szerzett. 1938 szeptemberétől a szombathelyi ejtőernyős kísérleti keret (mintegy 30 fő), majd 1939 januárjától a Várpalotán,

később Pápán elhelyezett ejtőernyős század, illetve -zászlóalj parancsnoka volt. 1941. április 12-én a délvidéki bevetésre indulva, Veszprémben repülőszerencsétlenségben lelte halálát. 1943. augusztus 1-jén posztumusz alezredessé léptette elő az ország kormányzója.

A Mária Terézia Katonai Rend lovagkeresztjével jutalmazott haditette

Bertalan Árpád hadnagy a 3. bosnyák vadászzászlóalj 3. százada 15 fős rohamjárórének parancsnokaként vett részt a caporettói áttörés első napjának eseményeiben. Azt a feladatot kapta, hogy a zászlóalj többi rohamjárórével együtt utat vágjon előrenyomuló alakulatának, és végcélként estére Srednje községet érje el.

1917. október 24-én reggel 8 óra 15 perckor rohamjárórével a tolmeini

hídfejből kezdte meg előrenyomulását. Ušnik településtől a zászlóalj 1. századának rohamjárőrével együtt haladt előre, az útjukba került két elötretolt olasz géppuskafészket kézigránatokkal végrehajtott támadással felszámolták, a rajtaütést túlélő olaszokat pedig fogságba ejtették.

Bertalan járőrével délelőtt 10 óra 30 perckor érte el az első olasz fő védelmi vonalat. A többsoros drótakadályrendszeren áthatolva egységéből elsőként tört be az olasz állás derékszögben előreugró szakaszába. Katonáival heves kézigránátharcban megtörték az olasz védők ellenállását, a betörési ponttól délre 300 lépés szélességű rést ütöttek az olasz védelmen. A küzdelem során 10 olasz tisztet és 500 katonát ejtettek fogságba, valamint 10 géppuskát, 2 aknavetőt és egy fényszórót zsákmányoltak.

Hősünk 8 emberével folytatta előrenyomulását Vogrinki irányába, ahol megtámadott egy olasz tábort kórházat, amely mögött egy olasz gyalogoszázad pihent. A rohamjárőr kézigránátos támadása következtében kialakult pánik során 100 olasz katona és a tábort kórház személyzete fogságba esett. Bertalan egysége Bizjaki községben egyesült a 2. század rohamjárőrével, majd a második olasz állás (Ostri kras) felé nyomultak együtt előre. Bertalan ismét elsőként hatolt be az ellenséges lövészárokbba, amit délután fél 4-re rövid tűzharc után sikerült elfoglalni, a zsákmány egy géppuska, 2 elfogott olasz tiszt és 50 katona volt.

A magyar hős az időközben beállt sötétség leple alatt, a Pušno melletti 650. számú magaslat irányába tört előre rohamjárőrével, közben sikerült a hézagosan megszállt harmadik olasz álláson észrevétlenül átjutnia. A Pušno felé vezető úton megtámadott és szétugrasztott egy tüzérségi löszert és utánpótlást szállító olasz századot, amelyből 100 olasz katonát ejtett hadifogságba.

Este hat órakor egy 6 mozsarat magába foglaló olasz nehéztüzérségi üteg ellen hajtott végre katonáival kézigránátos támadást, azt meglepetésszerű rohammal elfoglalta, miközben 12 tisztet és 100 tüzért foglyul ejtett.

Magyar ejtőernyősök egy Caproni Ca 101/3 m éjjeli bombázó-repülőgép előtt, középen Bertalan Árpád

Olasz foglyait lefegyverezte és sorsukra hagyta őket.

Támadása utolsó szakaszában, a második olasz védelmi vonal mögé került Bertalan csapata élén az ellenség hátába intézett támadást, és betört annak állásába, éppen akkor, amikor a 3. bosnyák vadászászlóalj keleti irányból frontális rohamra indult az olasz védők ellen. A sötétségben lefolyt harc eredményeként az alpinikkel (olasz hegyivadászok) teli állás este fél hétre a támadók kezére került.

Bertalan támadásának jelentősége

Bertalan Árpád hadnagy 1917. október 24-én végrehajtott fegyverténye kiemelkedett az aznap mások által végrehajtott haditettek közül. Tizenöt fős rohamjárőre élén, alakulata előtt haladva 3 olasz védelmi vonalat tört át és részben foglalt fel. Ezer olasz foglyot ejtett, 6 nehézmocsarat, 11 géppuskát, 2 aknavetőt, 1 fényszórót, 1 hadikórházat zsákmányolt előretörése során, mellyel nagymértékben hozzájárult a 3. bosnyák tábort vadászászlóalj, valamint a császári és királyi 7. hegyidandár az áttörés első napján elért hadműveleti sikeréhez.

Tetteért 1917. december 24-én Tiszti Arany Vitézségi Éremmel tüntette ki a Monarchia uralkodója, majd tíz évvel később, 1927. október 25-én odaitélték számára a Mária Terézia Katonai Rend lovagkeresztjét. Bertalan Árpád volt a legfiatalabb és a legalacsonyabb rangú tiszt egyike, akik első világháborús fegyvertényükért viselhették ezt a rendjelet.

A Magyar Honvédség kötelékében nevét és emlékét az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár őrzi.

*Dr. Balla Tibor alezredes,
hadtörténész*

EZT? EZT NEM ADOM...!

A kanadai haderő altisztje, Anthony Paul Holland zászlós, a hazai hideg és a vacogó rénszarvasok elől menekülve, 32 órán át tartó utazás után, Görögországban találta magát. A bronzkorban alapított Kilkis településen működő Nemzetközi Békétámogató Műveletek Kiképző Központban (Multinational Peace Support Operations Training Center) készült felvétel tanúbizonysága szerint az altiszt kolléga a Honvéd Altiszti Folyóirattal ismerkedik. A kulturális különbségekkel és elfogadottsággal foglalkozó egyhetes nemzetközi tanfolyam (Cultural Awareness Course) keretében kiadványunk bizonyos hasznos információkat adott az érdeklődők számára. A kép az újság hátizsákba mentését megelőzően készült.

*Kép és szöveg:
dr. Murinkó Attila alezredes
(Vida Szűcs Hajnalka százados –
egykori altiszt –
együttműködésével)*

ALTISZTI GÁLA 2017

A Honvéd Altiszti Gálaestnek immáron ötödik alkalommal adott otthont 2017. november 18-án Budapesten a – Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár üzemeltetésében lévő – Stefánia úti Honvéd Kulturális Központ. A gálaest fővédnöke dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke, házigazdája pedig a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa, Kriston István főtörzsszázlós volt. Az esemény fő célja évek óta már az elismerés és a köszönet kifejezése a Magyar Honvédség altiszti karának: az elhivatottságáért, a haza iránti elkötelezettségéért és a magas szintű és tisztességes helytállásáért és a szolgálatért. A köszönet szavai természetesen nemcsak az altiszteknek szólnak, hanem a hozzátartozóknak is, akik biztos hátteret, családi légkört nyújtanak a hazájukat szolgáló katonáknak. Köszönet illeti a Magyar Honvédség szövetségi rendszeréhez tartozó más országok és a stratégiai parancsnokságok azon vezető altiszteit, akik részvételükkel megtisztelték a Honvéd altiszti kar egyik legfontosabb kulturális eseményét.

A rendezvény hagyományteremtő, mely a korábbi évekhez hasonlóan színes és magas szintű programot nyújt a résztvevőknek. A gálaest minden alkalommal egy kulturális, majd kulináris

élményt ad a résztvevőknek, akiket az alakulatok vezénylőzászlósa javaslatára alapján hívott meg a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa.

Dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke mondott ünnepi beszédet, melyben kiemelte az altisztek fontosságát a haderő működésében, a családok és hozzátartozók áldozatos munkáját és támogatását párjukért és ezáltal a Magyar Honvédségért. Mint mondta, „köszönet minden férjnek és feleségnek, barátnak és barátnőnek, akik tudják és elfogadják azt, hogy a haza szolgálata az első, és elfogadják párjuk szolgálatát és távollétét, és az ebből fakadó nehézségeket”.

A kulturális program táncshowból, az Abasári Hagyományörző Nép-

dalkör műsorából, és zárásként a Magyar Nemzeti Táncgyűttes fergeteges táncelőadásából állt. A táncgyűttes a magyar történelem és a katonalelet emblemikus pillanatait idézte fel; az összeállítás rendező-koreográfusa Zsuráfszky Zoltán Kossuth-díjas, kiváló művész volt. Szokásnak tekinthető már az ünnepi rész zárásaként az Altishti induló közös éneklése, melyet a résztvevők felállva adtak elő.

Az kulturális részt ünnepi vacsora követte a több mint 120 éves neoba-

rokk stílusban épült Stefánia Palota dísztermeiben, ami igazán impozáns környezetet biztosított egy három-fogásos, nemcsak ízletes, de látványában is megnyerő vacsora elfogyasztásához. Az ételsort a kulturális központ éttermének, számos hazai és nemzetközi versenyt megjárt és díjazott szakácsai készítették az Altishti Gála hazai és nemzetközi résztvevői számára.

A gálaest „szórakozás része” hagyományosan az Összhaderőnemi Vezető Altishti Tanfolyam nyitótáncával kez-

dődött. Az angolkeringő koreográfiára épülő táncbemutatónak a tanfolyam történetének első női vezénylőzászlós hallgatója is résztvevője volt. Az est további részében hajnalig tartó diszkó keretében lehetett mulatni és kikapcsolódni. Ismét nagy sikert aratott a mályi KORK-hoz tartozó vendéglátócsapat, amely finom és igényes koktéjjaival járult hozzá a kulturált és színvonalas szórakozáshoz.

*Asztalos Sándor
főtörzsszázlós*

ALTISZTEK A RENDEZVÉNYRŐL

Csodálatos helyszín, színvonalas előadások, nagyszerű társaság

**Császár Tibor főtörzsőrmester,
Magyar Honvédség 54. Veszprém
Radarezred (MH 54. VRE)**

A tervezettnél korábban – egy órával a kezdés előtt – érkeztünk a helyszínre, de ezt egyáltalán nem bántuk, mert így mindenki kényelmesen fel tudott készülni a körülbelül másfél órás előadásra, melyet dr. Benkő Tibor vezérezredes úr köszöntője előzött meg. Vezérkarfőnök úr beszédében a családról, a családi háttér fontosságáról beszélt, amely jóleső érzéssel töltött el – főként azért, mert a feleségem is ott ült mellettem –, mivel nekünk, katonáknak tényleg nagyon fontos, ha nem a legfontosabb a biztos családi háttér, a támogatás.

Mivel más nemzetek altisztjei is meghívást kaptak a rendezvényre, a szervezők mozgástere meglehetősen leszűkült a műsorszámok tekintetében, így két táncos produkciót láthattunk, valamint az abasári kórus előadásában régi katonadalokat hallgathattunk meg. Kitűnően szórakoztunk mindhárom előadás alatt, nagyszerű kezdése volt a gálának. A kulturális program után az altiszti karhoz méltóan, közösen elénekeltük az Altiszti indulót, majd ezt követően a Zrínyi-teremben folytatódott az est.

A Honvéd Vezérkar főnökének és az MH vezénylőzászlósának pohárköszöntőjét követően, egy gondosan összeállított vacsorát fogyaszthattunk el. Már korábban az étlapot olvasva is sejtettük, hogy nagyszerű ízvilággal fogunk találkozni – és nem kellett csalódnunk, mert valóban tökéletes harmóniában voltak egymással a különféle összetevők. A jó hangulat fokozásáról – többek között az abasári polgármester asszonynak köszönhetően – izletes borok felszolgálásával gondoskodtak.

A vacsora elfogyasztása után az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyamon résztvevő vezénylőzászlósok nyitótáncának lehettünk a szemtanúi, melyet az est valóban kötetlen része, a tánc és többi alakulat katonáival tör-

ténő ismerkedés, beszélgetés követett. A zenét egy DJ szolgáltatta, aki megpróbált minden kérést teljesíteni, attól függően, hogy ki milyen zenei stílusra volt ráhangolódva. A táncparkett gyorsan megtelt, és elkezdődött az önfelelt szórakozás. A gyönyörű helyszínt mindenki kihasználta a fotózásra, köszönhetően annak, hogy a legtöbb altiszt viszonylag ritkán vehet részt egy ilyen rangos eseményen, és persze kísérőik sem mindennap öltöznék báli ruhába.

Összességében nagyon meg voltunk elégedve mindennel, feleségem is csak pozitív dolgokat mondott az estről. Tisztában vagyok vele, hogy rengeteg munkába került ezt a rendezvényt megvalósítani, de üzenem a szervezőknek, hogy sikerült, sőt jól sikerült.

Bízom benne, hogy lesz még lehetőségem az elkövetkezendő években is részt venni egy-egy altiszti gálaesten, mivel továbbra is a katonai pályát tekintem hivatásomnak, a rendezvény pedig a katonák, kiemelten az altisztek megbecsülését hivatott szolgálni.

Egy közös fotó története

**Erdei László főtörzsőrmester,
Magyar Honvédség 54. Veszprém
Radarezred (MH 54. VRE)**

Azon az estén egy hosszú, fárasztó, de nagyon jókedvű út után érkeztünk meg Budapestre, az igen előkelő Stefánia Palotába kollégáimmal, barátaimmal.

Természetesen nagy-nagy várakozással tekintettünk az eseményre feleségemmel együtt. Nekem szerencsém volt, mivel majdnem vadonatúj egyenruhám ismét elővéve, készen is álltam az estre. Feleségem felcsillanó szeméből kiolvashattam, hogy ez egy remek alkalom lesz valami csinos ruhát vásárolni...

Szóval, vissza a Palotába. Kávézgatásunk közepette érkeztek meg a különböző alakulatok vezető és beosztott altisztjei. Találkozhattunk régi-új ismerősökkel, barátokkal, katonatársakkal. Lehetett jókat beszélgetni, koccintgatni.

Megszólalt az előadások kezdetét jelző dallam, majd bevonultunk a

színházterembe, ahol megisztelő volt először meghallgatni dr. Benkő Tibor vezérezredes úr ünnepi köszöntő beszédét, majd izgalmas, kitűnő műsort láthattunk; a kulturális blokk zárásaként közösen elénekeltük az Altiszti indulót.

Igencsak megéhezve vonultunk át a bálterembe, ahol színpompás terítékek vártak ránk. A vacsora megérkezéséig beszélgetéssel, borozgatással telt az idő. Közben meghallgattuk vendéglátónk, Kriston István főtörzszászlós úr pohárköszöntőjét. Reménykedve, hogy hozzánk is eljut az MH vezénylőzászlósa, egy-két korty pezsgőt félretettem. Szépen lassan meg is érkeztek a gasztronómiai csodák, amiket csak nekünk készítettek. Egyszerűen fenomenális remekműveket tűntettünk el pillanatok alatt. A vacsorát követően kezdődött az est táncos része. Az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam hallgatói szigorú tanrend nyomása alatt is tudtak időt szakítani egy fantasztikus produkció gyakorlására, amit az est nyitótáncaként elő is adtak. Sosem gondoltam volna, hogy két ismerősömet, Druzsín Gábor zászlóst és Vass Zoltán zászlóst valaha is angolkeringőzni látom.

Miután felocsúdtunk a produkciójuk után, indult a bál, remek hangulat kerekedett. Igazi táncos multság részesei lehettünk.

A kocktélbárt nagyszerű ötletnek tartottuk többen is, mint ahogyan az éjfél virslimenüt is telitalálatnak éreztük.

Vacsora közben érkezett az asztalunkhoz Kriston főtörzszászlós úr, amikor is a félretett pezsgővel végre koccinthatam vele. Ekkor készült a várva várt fotó...

Lejegyezte:

Asztalos Sándor főtörzszászlós

Fotó: Erdei László főtörzsőrmester

HUMOR

Kérdés

Az öt éves kislányát próbálja vigasztalni a zászlós, miután a kutyájuk, Foltos, elpusztult.

– Ne szomorkodj, drágám, Foltos már azóta a Mennysországba került és a Jóisten közelében lesz ezentúl.

Erre Zsuzsika töpreng egy kicsit, majd megszólal:

– Jó, de mi a csudát kezd Isten egy döglött kutyával?

Idővel...

Foghúzás van a laktanya fogorvosi rendelőjében. Egyszer csak feljajdul a beteg:

– Jaj! Mit csinál, doki? Nem a beteg fogamat húzta ki!

Az orvos:

– Maradjon nyugton! Szép lassan az is sorra kerül.

Baj van

A hadmérnöki karon vizsgázik elektromosságтанból egy tisztjelölt, de nem tud semmit.

Azt mondja neki a professzor:

– Hogyha megmondja, hány villanykörte van a teremben, akkor átengedem.

A diák megszámolja és büszkén mondja...

– 18, professzor úr.

Mire a prof előhúzza egyet a zsebéből:

– Sajnos, ebből pótvizsga lesz.

Újság

– Képzeld – meséli a frissen kiképzett közkatona otthon az anyjának –, az őrmester azt mondta ma rólam, hogy én vagyok az az ember, akire érdemes odafigyelni!

– Ez nagyon szép, fiam. És kinek mondta?

– Hát a katonai rendészeknek...

Pedig lehet...

A fiatal házas törzsőrmester bánatosan ül az irodában. A főhadnagy megkérdezi:

– Géza, mondja, mi a baj?

– Tudja főhadnagy úr, én teljes tudatlanságban éltem, mielőtt megnősültem: fogalmam sem volt róla, hogy a tejet rosszul is be lehet tenni a hűtőbe.

Óvatosan

Az ügyeletes tiszt helyettese bejelentkezik az ÜTI-nek:

– A helyszínen vagyok őrnagy úr, a nőtlen gondnoknője leütötte az egyik fiatal őrmestert, mert az rálépett a frissen felmosott padlóra.

– És már hozza be az elkövetőt?

– Még nem, várom, hogy felszáradjon a kő.

Az más!

Az altiszt tengerparton nyaral a családdal. Egyszer a fia megkérdezi:

– Apa, bemehetek a tengerbe úszni egyet?

– Nem, kicsim, sok a cápa errefelé.

– De hiszen a nagymama is fürdik!

– Az más, neki van biztosítása.

Tíz vitathatatlan tény:

1. Nem tudod szappannal megmosni a szemedet.

2. Nem tudod megszámolni a hajszálaidat.

3. Nem tudsz levegőt venni, miközben ki van nyújtva a nyelved.

4. Most próbáltad ki a 3. pontban leírtakat.

6. Miután megcsináltad, megállapítod, hogy ez lehetséges, de úgy nézel ki, mint egy lihegő kutya.

7. Most mosolyogsz, mert pontosan az történt, amit leírtunk.

8. Kihagytad az 5. pontot.

9. Most jössz rá, hogy nincs is 5. pont.

10. És most megréfadod a barátaidat is...

Válogatta:

Berek Zsolt főtörzszászlós

MATRÓZAINK KÖSZÖNTIK A HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT OLVASÓIT

A hideggel dacolva, az MH Tűzserész és Hadihajós Ezred matrózai kék-fehér csíkos öltözetükben büszkén, a hullámok hátán kiállva köszöntik a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóit az új év alkalmával. BÚÉK 2018! *Kép és szöveg: dr. Murinkó Attila alezredes*

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

Az utolsó birodalmi karácsony

Az évek lassan és fájdalmasan telnek. A háború sokadik karácsonyát ünneplik a katonák, távol a szeretteiktől, akik otthonukban fiaikra, az apára, illetve férjre, sőt testvére gondolnak. Visszaemlékezésekből, rejtett beszámolókból ma már tudjuk, hogy a szemben állók gyakorta – félretéve egymás iránti gyilkos gondolataikat, például a karácsony lopott pillanataiban – egymással közösen emlékeztek és ünnepeltek. Az itthoniak pedig, szintén szívüket melengetve, a fájdalmakat feledve gondoltak a távolban harcoló katonára.

Én, a katona

„A hazáért” – hangzott gyakorta hadtörténelmünk eseményei során a hazát védők és annak ügyét óvók ajkáról. Az Osztrák–Magyar Monarchia haderejében rendszeresített alapvető fegyvert, a Mannlicher 1895 (M95) puskát markoló katona szintén a hazáért volt a távolban – és most itt a közelünkben tekint határozottan előre.

A készülődés öröme

A karácsony nélkülözhetetlen szimbólumait az O Tannenbaum című karácsonyi énekből jól ismerjük. A piros, ezüst és arany szalagok, illetve az adventi gyertyát tartó koszorú összehatása melegséget áraszt. A hó, a fehér táj bizony – vélhetően a globális felmelegedés hatására – még várat magára.

„Száncsgő - csing-ling-ling - / tél öblén halkan ring.”

Nemcsak a kellemes karácsonyi dallamokból ismert táj és fenyőfa, de a magányosan álló katona is – egy pillanatra feledve az uniformisra írt szabályokat – ezüstbe öltözött. Az emlékezés szobrát, a hazáért hősi halált halt szeretett fiai emlékére emeltette Mernye község hálás közössége.

Érzelem és fegyelem

A társaira gondoló katona visszafogott érzelmekkel és kellő nyugalommal áll strázsát a feldúsított fenyőfa közelségében. A sisacról megemlítenéd, hogy akkor bizony nem volt golyóálló, hiszen nem is erre tervezték. Alapvető feladata az volt, hogy megvédje viselőjét a robbanások repeszhatásától. Súlya mérettől függően 1,3–1,5 kg volt.

Kép és szöveg: Dr. Murinkó Attila alezredes